Міністерство охорони здоров'я України Національний фармацевтичний університет

Формування Національної лікарської політики за умов впровадження медичного страхування: питання освіти, теорії та практики

МАТЕРІАЛИ
ІІ Всеукраїнської науково-освітньої internet конференції

14 березня 2012 р. м. Харків

СУЧАСНИЙ СТАН ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ЧЕРЕЗ АПТЕКИ

Толочко В.М., Музика Т.Ф. Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
uef-ipksf@mail.ru

У діяльності усіх лікувально-профілактичних закладів (ЛПЗ) фармацевтичне забезпечення (ФЗ) займає одне з провідних місць, але організаційно-економічні схеми його виконання на сьогодні різні, вони потребують поглибленого вивчення з метою раціонального використання бюджетних коштів.

Однією з організаційно-економічних схем ФЗ ЛПЗ є його виконання через аптеки лікувально-профілактичних закладів (АЛЗ), лікарняні аптеки (ЛА) і міжлікарняні аптеки (МЛА). Це спеціалізовані аптеки, які можуть бути госпрозрахунковими (ЛА і МЛА) та бюджетними (АЛЗ). Вони відрізняються за економічними ознаками та підпорядкованістю. Саме при здійсненні ФЗ ЛПЗ за участю аптек, воно охоплює виконання усіх функцій ФЗ, тому що аптека несе відповідальність та супроводжує виконання ФЗ від отримання фармацевтичних товарів до відпуску їх пацієнту.

Не зважаючи на багаторічний досвід існування такої організаційно-економічної схеми, вона в сучасних умовах використовується в незначній мірі. На це є багато причин, основними з яких слід зазначити такі:

• посилення вимог до діяльності аптечних закладів згідно з чинним законодавством;

• зростання кількості готових лікарських засобів (ГЛЗ), що зменшує необхідність використання лікарських засобів (ЛЗ), виготовлених в умовах аптеки, лікувальний процес майже повністю забезпечується ГЛЗ;

• зміна взаємовідносин між ЛПЗ та ЛА і МЛА з господарсько - економічних питань на законодавчому рівні.

Встановлено, що в сучасних умовах ЛА і МЛА є різної форми власності. Вони проводять різні види господарської діяльності, в структурі їх

товарообігу є роздрібний та оптові сегменти. Роздрібний товарообіг ЛА і МЛА займає значну частину у загальному товарообігу, тому що вони обслуговують за готівку стаціонарних хворих, доповнюючи таким чином забезпечення лікувального процесу.

ЛА і МЛА займаються діяльністю, яка пов'язана з обігом наркотичних, психотропних ЛЗ та прекурсорів, завдяки чому ЛПЗ мають можливість тримати незначний запас цієї групи ЛЗ у межах дозволених нормативів, оскільки аптека, у порівнянні з ЛПЗ, має право на більший обсяг і термін їх зберігання. Згідно з чинним законодавством ЛА і МЛА мають ліцензії на відповідні види діяльності.

На сьогодні низька прибутковість аптек зменшує фінансову можливість аптек для модернізації виконання виробничих функцій, тобто до приведення їх у відповідність до сучасних вимог. Прибутковість аптек забезпечується завдяки реалізації ГЛЗ, тому цей фактор має вплив на вибір видів її діяльності.

Щодо діяльності АЛЗ, то вони виконують повний обсяг усіх функцій ФЗ у ЛПЗ. Від ефективності їх діяльності залежить якість ФЗ, але через обмежене фінансування з бюджету та посилення вимог до діяльності аптечних закладів згідно з чинним законодавством, кількість АЛЗ надто мала і перспектив на її збільшення не зазначається. Відносно регулювання їх діяльності, необхідно підкреслити, що АЛЗ отримують ліцензії на виробничу діяльність та діяльність, пов'язану з обігом наркотичних, психотропних ЛЗ та прекурсорів, ліцензія на роздрібну торгівлю АЛЗ не потрібна через те, що вони обслуговують бюджетні заклади і є неприбутковими організаціями.

Таким чином, якщо АЛЗ у сучасних умовах призначені виконувати тільки ФЗ ЛПЗ, то ЛА і МЛА здійснюють як ФЗ ЛПЗ, так і додатково забезпечують фармацевтичними товарами населення, яке має право на отримання ЛЗ і ВМП за повну вартість, безоплатно чи з пільгами. Питання з діяльності АЛЗ, ЛА і МЛА є перспективними для дослідження їх ролі в ФЗ ЛПЗ.